

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Obdo/9/2024
Identifikačné číslo spisu:	1115201187
Dátum vydania rozhodnutia:	30.07.2024
Meno a priezvisko:	JUDr. Ivana Nemčeková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2024:1115201187.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ivany Nemčkovej a členiek senátu JUDr. Andrey Moravčíkovej, PhD. a JUDr. Lenky Praženkovej, v spore žalobcu František Eke - KOVSERVIS, s miestom podnikania Nám. Hraničiarov 2617/8B, Bratislava, IČO: 11800844, proti žalovanému SVB Lafranconi - v likvidácii, so sídlom Nábr. arm. gen. L. Svobodu 4315/56, Bratislava, IČO: 42 131 618, zastúpenému advokátom Mgr. Ivanom Vojtašovičom, so sídlom Pribinova 4, Bratislava, IČO: 42 357 942, o zaplatenie 254 eur s príslušenstvom, vedenom na Mestskom súde Bratislava III (predtým na Okresnom súde Bratislava I) pod sp. zn. B1-31Cb/12/2015, o dovolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave zo dňa 27. júla 2023, č. k. 4Cob/100/2022-258, takto

rozhodol:

I. Dovolanie žalobcu odmieta.

II. Žalovanému náhradu trov dovolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Bratislave (ďalej tiež „odvolací súd“) uznesením č. k. 4Cob/100/2022-258 zo dňa 27.07.2023 odmietol odvolanie žalobcu proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava I (ďalej tiež „súd prvej inštancie“) zo dňa 12.01.2022 č. k. 31Cb/12/2015-204, ktorým súd prvej inštancie odmietol návrh žalobcu na zrušenie rozsudku pre zmeškanie č. k. 31Cb/12/2015-109 zo dňa 28.10.2019.

2. Odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že odvolanie žalobcu nemá náležitosti podľa § 363 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej tiež „CSP“) a z tohto dôvodu odvolanie odmietol podľa § 386 písm. d) CSP. Odvolací súd konštatoval, že žalobca v podanom odvolaní neuviedol žiadny odvolací dôvod podľa ustanovenia § 365 ods. 1 CSP a nemožno ho vyvodit' ani z obsahu odvolania.

3. Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu podal žalobca (ďalej tiež „dovolateľ“) dovolanie, a to v nedatovanom písomnom podaní, podanom na pošte Bratislava 55 dňa 06.11.2023, doručenom Krajskému súdu v Bratislave dňa 08.11.2023, v ktorom (body 1 až 3) zhrnul doterajší priebeh konania pred súdmi nižších inštancií. Dovolateľ prípustnosť a dôvodnosť dovolania odôvodnil (bod 4) odkazom na čl. 48 zákona č. 460/1992 Zb. Ústava Slovenskej republiky, pričom uviedol, že konanie pred súdom prvej inštancie prebehlo bez jeho účasti, a teda konanie pred odvolacím súdom malo byť realizované za jeho prítomnosti.

Dovolacie dôvody bližšie nekonkretizoval. Dovolateľ navrhol napadnuté uznesenie odvolacieho súdu zrušiť a vrátiť vec odvolaciemu súdu na ďalšie konanie.

4. Z obsahu predmetného nedatovaného podania žalobcu, označeného ako dovolanie, doručeného odvolaciemu súdu dňa 08.11.2023, vyplýva, že nespĺňa zákonné náležitosti dovolania vymedzené v § 428 CSP v spojení s § 127 CSP, dovolateľ nie je zastúpený advokátom a dovolanie nebolo v zmysle § 429 ods. 1 CSP advokátom ani spísané, pričom v tomto prípade nešlo o výnimky uvedené v § 429 ods. 2 CSP. Súd prvej inštancie, v rámci svojho postupu pred predložením veci dovolaciemu súdu (§ 434 CSP), uznesením

č. k. B1-31Cb/12/2015-278 zo dňa 21.11.2023 vyzval dovolateľa na odstránenie týchto nedostatkov. V reakcii na výzvu súdu prvej inštancie dovolateľ žiadal o predĺženie lehoty

za účelom odstránenia uvedených nedostatkov, pričom súd prvej inštancie uznesením žiadosti vyhovel a predĺžil lehotu do 12.01.2024. Dovolateľ ani počas plynutia predĺženej lehoty nedostatky dovolania neodstránil a opakovane žiadal o ďalšie predĺženie lehoty, avšak k dnešnému dňu uvedené nedostatky neodstránil.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej tiež „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“)

ako súd dovolací (§ 35 CSP) skôr, ako mohol pristúpiť k preskúmaniu prípustnosti dôvodov dovolania, zisťoval, či dovolanie bolo podané včas (§ 427 ods. 1 CSP), či má náležitosti podľa § 428 CSP a či zastúpenie dovolateľa je v súlade s § 429 CSP. V súvislosti s vyššie uvedenými kritériami dovolací súd dospel k záveru, že podané dovolanie je nutné odmietnuť, pretože nebolo podané v zákonom stanovenej dvojmesačnej lehote (§ 447 písm. a/ CSP), nespĺňa náležitosti vymedzené v § 428 CSP (ust. § 447 písm. d/ CSP) a neboli splnené podmienky dovolacieho konania podľa § 429 ods. 1 CSP (ust. § 447 písm. e/ CSP).

6. Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, ktorým nemožno napadnúť každé rozhodnutie odvolacieho súdu. Výnimočnosť tohto opravného prostriedku zodpovedá právna úprava jeho prípustnosti. V rámci skúmania prípustnosti dovolania súd zisťuje, či bolo podané včas, na to oprávnenou osobou, či smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému je dovolanie prípustné, či má náležitosti podľa § 428 CSP, či boli splnené podmienky podľa § 429 CSP,

či dovolanie je odôvodnené prípustnými dovolacími dôvodmi a či tieto dovolacie dôvody sú vymedzené spôsobom uvedeným v § 431 až 435 CSP. Ak nie je splnená čo i len jedna z uvedených podmienok prípustnosti, dovolací súd dovolanie odmietne bez toho, aby sa zaoberal jeho dôvodnosťou.

7. Podľa ust. § 419 CSP, proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

8. Podľa ust. § 427 ods. 1 a 2 CSP, dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. (2) Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

9. Podľa ust. § 428 CSP, v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 ods. 1 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne

(dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) § 428 CSP.

10. Podľa ust. § 127 ods. 1 CSP, ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie, a) ktorému súdu je určené, b) kto ho robí, c) ktorej veci sa týka, d) čo sa ním sleduje a e) podpis.

11. Podľa ust. § 438 ods. 1 CSP, na konanie na dovolacom súde sa primerane použijú ustanovenia o konaní pred súdom prvej inštancie, ak tento zákon neustanovuje inak.

12. Podľa ust. § 124 ods. 1 CSP, každé podanie sa posudzuje podľa jeho obsahu.

13. Podľa ust. § 429 ods. 1 CSP dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Výnimku povoľuje ust. § 429 ods. 2 CSP tak, že povinnosť podľa § 429 ods. 1 CSP neplatí, ak je dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, alebo dovolateľom je právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona, zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.

14. Podľa ust. § 436 ods. 1 CSP, ak má dovolanie vady podľa § 429 a dovolateľ nebol riadne o povinnosti podľa § 429 poučený v odvolacom konaní, súd prvej inštancie vyzve dovolateľa na odstránenie vád a poučí ho o následkoch neodstránenia vád dovolania.

15. Podľa ust. § 447 písm. a), d), e) CSP, dovolací súd odmietne dovolanie, ak a) bolo podané oneskorene, d) nemá náležitosti podľa § 428, e) neboli splnené podmienky podľa § 429.

16. Dovolací súd po preskúmaní veci v potrebnom rozsahu konštatuje, že dovolanie žalobcu adresované odvolaciemu súdu bolo podané na pošte dňa 06.11.2023, avšak posledný deň lehoty na podanie dovolania bol 31.10.2023 (utorok), nakoľko dovolaním napadnuté uznesenie odvolacieho súdu bolo dovolateľovi doručené dňa 31.08.2023 (doručenka č.l. 265 spisu).

Podľa § 121 ods. 3 CSP, lehoty určené podľa týždňov, mesiacov alebo rokov sa končia uplynutím toho dňa, ktorý sa svojím označením zhoduje s dňom, keď nastala skutočnosť určujúca začiatok lehoty; ak ho v mesiaci niet, posledným dňom mesiaca.

Z uvedeného vyplýva, že dovolanie nebolo žalobcom podané včas, t. j. v lehote stanovenej v § 427 ods. 1 CSP, ktorá plynula od 01.09.2023 a márne uplynula 31.10.2023.

17. Ďalším nedostatkom podaného dovolania je to, že nebolo spísané advokátom a dovolateľ nie je v dovolacom konaní zastúpený advokátom napriek tomu, že o tom bol dovolateľ riadne poučený tak odvolacím súdom v napadnutom uznesení, ako aj osobitne (naviac) súdom prvej inštancie (§ 436 ods. 1 CSP) vo výzve na odstránenie tohto nedostatku. Z obsahu dovolania síce je možné vyvodiť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda a čo sa ním sleduje (dovolací petit), avšak dovolanie neobsahuje žiadne vymedzenie dovolacích dôvodov (§ 431 CSP až § 435 CSP).

18. Z vyššie uvedeného je zrejmé, že dovolanie nebolo podané v lehote na podanie dovolania (§ 427 ods. 1 CSP), nespĺňa náležitosti dovolania v zmysle § 428 CSP a neboli splnené podmienky podľa § 429 ods. 1 CSP. Dovolací súd už nevyzýva dovolateľa na doplnenie dovolania, ak neobsahuje náležitosti podľa § 428 CSP, ale dovolanie odmietne.

19. Dovolací súd zdôrazňuje, že dovolateľ musí byť zastúpený advokátom v zmysle § 429 ods. 1 CSP

počas celého dovolacieho konania, k čomu v predmetnej veci nedošlo.

O tom, že dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom

(okrem prípadov podľa § 429 ods. 2 CSP) a že dovolanie a iné podania dovolateľa musia

býť spísané advokátom, bol dovolateľ riadne poučený v uznesení Krajského súdu v Bratislave z 27.07.2023, č. k. 4Cob/100/2022-258 a súčasne v uznesení Mestského súdu Bratislava III z 21.11.2023, č. k. B1-31Cb/12/2015. Súd už následne nemá povinnosť vyzývať dovolateľa

na odstránenie takýchto nedostatkov a v prípade, že advokát dovolanie nespísal, dovolací súd dovolanie bez ďalšieho odmietne podľa § 447 písm. e) CSP.

20. Z uvedeného vyplýva, že vo vzťahu k dovolaciemu konaniu bol žalobca o obligatórnom zastúpení advokátom poučený, dokonca súdmi oboch nižších inštancií (§ 393 ods. 1, § 429 ods. 1, § 436 ods. 1 CSP).

21. Dovolací súd ďalej z obsahu spisu zistil, že dovolateľ podaním datovaným

dňa 30.11.2023 (č.l. 298), podaným na pošte Bratislava 5 dňa 22.01.2024 (obálka za č. l. 302), doručil súdu prvej inštancie dokument - list adresovaný „An JUDr. J. J., J.“, s označením „Vec: 31Cb/12/2015, Udelenie plnej moci, Dovolanie“, ktorý

je vlastnoručne podpísaný výlučne dovolateľom a z jeho obsahu vyplýva udelenie plnej moci na zastupovanie v predmetnom dovolacom konaní „Európskemu advokátovi JUDr. J. J., E. X/X/XX, XXXX B.“, s textom:

„k môjmu zastúpeniu v dovolacom konaní pred zodpovedajúcim súdom v Bratislave“.

K tomu, odhliadnuc od skutočnosti, že dovolanie trpí inými vadami, ktoré a priori zapríčínujú jeho odmietnutie, dovolací súd pre úplnosť uvádza, že takéto udelenie plnej moci nie je právne účinné z dôvodu, že nebolo súčasne doložené, že dovolateľom splnomocnený subjekt

je oprávnený poskytovať advokátske právne služby na území Slovenskej republiky

za podmienok a spôsobom ustanoveným zákonom č. 586/2003 Z. z. o advokácii (§ 33 až 55). Ak by malo ísť o hosťujúceho euroadvokáta, je tento povinný preukázať oprávnenie vykonávať advokáciu v štáte registrácie, poistenie zo zodpovednosti za škodu, ktorá by mohla vzniknúť v súvislosti s poskytovaním právnych služieb na území Slovenskej republiky.

V opačnom prípade nie je oprávnený poskytovať právne služby na území Slovenskej republiky. Z lustrácie v príslušnom registri SAK bolo zistené, že splnomocnený subjekt v ňom aktuálne nie je zapísaný a z obsahu spisu je zrejmé, že k udeleniu plnej moci neboli doložené vyššie uvedené doklady. Za tejto situácie nebolo možné prijať iný záver, než ten, že zo strany dovolateľa nedošlo k splneniu povinností stanovených v ust. § 429 CSP, a to napriek riadnemu poučeniu, pod následkom odmietnutia dovolania.

22. Žiada sa dodať, že v danom prípade bolo zo strany dovolacieho súdu, ale aj oboma súdmi nižších súdov postupované v zmysle čl. 11 ods. 1 a 2 Základných princípov Civilného sporového poriadku, podľa ktorého úkony strán sporu sa posudzujú s prihliadnutím

na ich obsah. (2) Pri posudzovaní obsahu úkonov strán sporu sa predpokladá, že každá fyzická osoba konajúca ako strana sporu alebo za stranu sporu má rozumové schopnosti na úrovni priemerne spôsobilej osoby vnímať a posúdiť v styku so súdom zmysel a účel konania,

ako i jazykové vyjadrenie právnych noriem obsiahnutých v tomto zákone.

V danom prípade je dovolateľom podnikateľ - živnostník, preto nejde o tzv. slabšiu stranu, u ktorej sa predpokladá a vyžaduje z procesného hľadiska zvýšená ochrana práv, resp. citlivejší prístup. Napriek tomu súd prvej inštancie takto postupoval svojou výzvou v uznesení z 21.11.2023 a v uznesení zo 14.12.2023. K tomuto postupu je však potrebné uviesť,

že aj podľa konštantnej judikatúry najvyššieho súdu spísanie dovolania advokátom

je obligatórnou podmienkou dovolacieho konania, ktorá musí byť splnená už pri podaní dovolania; jej nedostatok musí byť odstránený do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (R 39/2020). Uvedené platí aj pre daný prípad, keďže dovolateľ bol podľa § 429 CSP riadne poučený odvolacím súdom v napadnutom rozhodnutí. Keďže dovolanie bolo žalobcom podané oneskorene, následná výzva súdu prvej inštancie na odstránenie vady dovolania týkajúcej sa absencie spísania dovolania advokátom a absencie zastúpenia advokátom v dovolacom konaní podľa § 429 ods. 1 CSP, ako aj predĺženie lehoty na odstránenie takých

vád, boli celkom nadbytočné a právne neúčinné. Ako už bolo vysvetlené, dodatočné odstránenie vád dovolania môže byť účinne vykonané len v rámci zákonnej lehoty na podanie dovolania.

23. Prístup fyzických alebo právnických osôb (sporových strán) k súdu nie je absolútny a môže podliehať určitým obmedzeniam, podmienkam stanoveným v ústavnom rámci zákonnou úpravou. Civilný sporový poriadok je základnou procesnou normou upravujúcou konanie o sporoch vyplývajúcich z ohrozenia alebo porušenia subjektívnych práv a právom chránených záujmov. Z tejto právnej úpravy pre sporové strany z hľadiska práva na prístup k súdu a spravodlivý súdny proces vyplývajú nielen práva, ale aj procesné povinnosti, ktorých nesplnenie, tak ako v tomto prípade, zákon sankcionuje. V prípade dovolania, ktoré bolo podané oneskorene a nebolo spísané advokátom, pričom napriek náležitému poučeniu dovolateľ nie je v konaní zastúpený advokátom, nebolo možné rozhodnúť iným spôsobom, než takéto právne nekvalifikované podanie, ktoré by malo byť dovolaním, odmietnuť z kumulatívne splnených dôvodov podľa § 447 písm. a), písm. d) a písm. e) CSP.

Pre odmietnutie dovolania pritom postačuje naplnenie čo i len jedného z uvedených dôvodov. Na základe uvedených procesných nedostatkov nie je potrebné a ani možné pristúpiť k skúmaniu splnenia ďalších podmienok prípustnosti dovolania a ani k meritórnemu prieskumu dovolania a ním napadnutého rozhodnutia.

24. Na základe vyššie uvedených dôvodov dovolací súd rozhodol o odmietnutí dovolania podľa § 447 písm. a), d), e) CSP bez toho, aby sa zaoberal prípustnosťou dovolania z hľadiska prípustnosti dovolacích dôvodov a taktiež ich dôvodnosťou z hľadiska vecnej správnej napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu.

25. Z § 451 ods. 3 CSP vyplýva, že v odôvodnení uznesenia, ktorým bolo dovolanie odmietnuté, nemusí dovolací súd svoje rozhodnutie o trovách dovolacieho konania odôvodňovať. Napriek tomu dovolací súd uvádza, že odmietnutie dovolania z procesného hľadiska zavinil žalobca oneskoreným podaním dovolania a s vadami, bez jeho spísania advokátom a bez zastúpenia advokátom v dovolacom konaní. Preto o náhrade trov dovolacieho konania rozhodol dovolací súd podľa § 453 ods. 1 CSP v spojení s § 256 ods. 1 CSP

per analogiam, a to tak, že náhradu trov dovolacieho konania žalovanému ako protistrane nepriznal, pretože mu v tomto konaní žiadne trovy nevznikli (R 72/2018).

26. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.